

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN NĂM 2022

Kính gửi: Kính gửi: Hội đồng khoa học và Công nghệ huyện Cát Hải

Tôi ghi tên dưới đây:

S T T	Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tỷ lệ (%) đóng góp vào việc tạo ra sáng kiến
1	Bùi Thanh Hương	09/03/1994	Trường MNTT Cát Hải	Giáo viên	Đại học	100%

Là tác giả đề nghị xét công nhận sáng kiến: “ *Sáng tạo đa dạng các loại rối ở góc văn học nhằm gây hứng thú giúp phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi tại Trường Mầm Non Thị trấn Cát Hải, năm học 2021-2022*”

1. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến:

Công tác giảng dạy của giáo viên trường mầm non thị trấn Cát Hải và giáo viên trong toàn huyện Cát Hải trong lĩnh vực Phát triển ngôn ngữ.

2. Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử: 01/10/2021

3. Mô tả bản chất của sáng kiến.

Ở trẻ 4-5 tuổi khả năng nói trình bày ý nghĩa, hiểu ngôn ngữ hoàn cảnh của trẻ bắt đầu phát triển. Trẻ biết được những từ ngữ nghệ thuật thông qua cách đọc diễn cảm, cao hơn nữa là biết dùng ngôn ngữ của mình để kể chuyện sáng tạo.

Việc phát triển ngôn ngữ cho trẻ là một trong những mục tiêu phát triển toàn diện cho trẻ mầm non. Nhận thức rõ được tầm quan trọng trong việc phát triển ngôn ngữ cho trẻ đặc biệt là thông qua hoạt động kể chuyện sáng tạo bằng rối.

Thông qua việc dạy trẻ kể chuyện sáng tạo bằng rối giúp trẻ phát triển tư duy, óc tưởng tượng sáng tạo, biết yêu quý cái đẹp, hướng tới cái đẹp. Khi trẻ kể chuyện ngôn ngữ của trẻ phát triển, trẻ phát âm rõ ràng mạch lạc, vốn từ phong phú. Từ những vốn từ đó, trẻ biết trình bày ý kiến, kể lại chuyện một cách sáng tạo bằng chính ngôn ngữ của mình.

4. Phân tích tình trạng của giải pháp đã biết.

***Các giải pháp đã và đang áp dụng**

Thiết kế sáng tạo đồ dùng, đồ chơi nói chung và đồ dùng, đồ chơi tại góc văn học nói riêng là một nhiệm vụ quan trọng trong việc thực hiện chuyên đề

“Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm”. Qua đó giúp giáo viên nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ.

Nhưng thực tế nhiều năm qua giáo viên chưa thực sự quan tâm đến việc thiết kế đồ dùng, đồ chơi tại góc văn học cho trẻ hoạt động, mà sử dụng một số giải pháp như:

- Dùng các con rối không cử động được, mua sẵn còn đơn điệu chưa kích thích được sự tò mò, sáng tạo, chủ động, tích cực của trẻ.

- Sử dụng những loại sách truyện, tranh thơ cũ, đơn điệu về hình ảnh khiến trẻ nhàm chán không gây hứng thú cho trẻ.

***Ưu, khuyết điểm của giải pháp đã, đang áp dụng**

a) Ưu điểm:

Giáo viên không phải mất thời gian làm các loại rối tại góc văn học mà chỉ cần sử dụng các loại rối, sách truyện mua sẵn cô hoàn toàn chủ động về mặt thời gian.

Trẻ có kỹ năng sử dụng các con vật, đồ vật khi chơi ở góc văn học. Bước đầu cung cấp kỹ năng đọc thơ, kể chuyện của trẻ.

b) Hạn chế:

Về giáo viên: Hạn chế khả năng sáng tạo của cô giáo trong việc làm đồ dùng, đồ chơi dạy học tại góc văn học. Các đồ dùng, đồ chơi lặp đi lặp lại mang tính hình thức, không đa năng, chủ yếu là đồ dùng tĩnh.

Về trẻ: Trẻ hoàn toàn bị động, không hứng thú tham gia các hoạt động tại góc văn học với đồ dùng sẵn có đơn điệu do cô chuẩn bị, không kích thích và phát huy tính chủ động, tích cực của trẻ.

Mặt khác một số trẻ còn hiếu động, không có ý thức sử dụng đồ dùng, đồ chơi đúng cách, đúng mục đích. Do đó làm ảnh hưởng đến hứng thú trong hoạt động ở góc văn học của các trẻ khác, trẻ không được vừa chơi vừa tập, không giúp được trẻ phát triển ngôn ngữ, trẻ thường chán nản, mệt mỏi khi tham gia chơi tại góc văn học.

Về kinh phí: Nhà trường phải đầu tư số tiền lớn cho việc mua sắm trang thiết bị, các loại rối

5. Các điều kiện cần thiết để áp dụng

- Thông tư số 18/2013/TT-BKHHCN, ngày 01/8/2013 của Bộ Khoa học và Công nghệ hướng dẫn một số quy định của Điều lệ sáng kiến được ban hành theo Nghị định số 13/2012/NĐ-CP, ngày 02/3/2012 của Chính phủ;

- Thông tư số 51/2020/TT-BGDĐT ngày 31/12/2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về sửa đổi, bổ sung một số nội dung của Chương trình giáo dục mầm non;

- Công văn số 1268/UBND-KT&HT, ngày 05/7/2021 của Ủy ban nhân dân huyện về việc triển khai, nhân rộng sáng kiến, giải pháp mới trong công tác cải cách hành chính năm 2021 trên địa bàn huyện.

- Hướng dẫn số 572/HD-UBND, ngày 31/3/2021 Ủy ban nhân dân huyện Hướng dẫn xét công nhận phạm vi ảnh hưởng, hiệu quả áp dụng của sáng kiến cấp cơ sở trên địa bàn huyện;

- Kế hoạch số 70/HD-PGDĐT ngày 10/9/2021 kế hoạch triển khai công tác sáng kiến năm học 2021-2022.

6. Những nội dung cải tiến, sáng tạo để khắc phục những nhược điểm của giải pháp đã biết

6.1. Giải Pháp 1: Sáng tạo đa dạng các loại rối giúp gây hứng thú cho trẻ khi chơi ở góc văn học

Tạo môi trường cho trẻ hoạt động là rất cần thiết, nếu cô tạo được môi trường cho trẻ hoạt động tốt thì sẽ kích thích trẻ phát triển ngôn ngữ, tham gia vào các hoạt động và kết quả đạt được rất cao.

Thực tế tôi nhận thấy đồ dùng làm bằng rối đã có nhưng chưa phong phú. Tôi đã tìm tòi nghiên cứu và quyết định sử dụng những nguyên vật liệu dễ tìm, dễ kiếm có tại địa phương như vải nỉ, vải dạ, vải vụn, len, bông quả bóng,...Ngoài ra để tạo thành những con rối ngộ nghĩnh và đáng yêu theo từng chủ đề tôi làm và hướng dẫn trẻ cùng làm với tôi.

Khi bắt đầu tiến hành làm các loại rối cho trẻ, điều đầu tiên tiến hành làm sao phải tìm kiếm được một nguồn nguyên vật liệu thật dễ tìm, dễ kiếm, vừa có thể huy động dễ dàng từ sự ủng hộ của các phụ huynh, vừa không quá đắt để phù hợp với kinh tế của bản thân mình. Thêm vào đó phải tìm làm sao mà từ nguyên vật liệu đó có thể làm ra nhiều loại rối khác nhau, những đồ dùng, đồ chơi đó phải thật sự đa năng, có hiệu quả thực tiễn cao khi đưa vào sử dụng.

Để có được nguồn nguyên liệu phong phú tôi đã tuyên truyền, trao đổi với phụ huynh về tầm quan trọng của các loại rối trong góc văn học. Tôi đã vận động phụ huynh ủng hộ các nguyên học liệu. Tôi tuyên truyền cho phụ huynh bằng cách để rổ thu gom nguyên học liệu trước cửa lớp nhắc phụ huynh hàng ngày cầm các loại vải vụn, len, vải dạ, quần áo của trẻ đã giặt không mặc nữa cầm đến để cho Cô giáo và học sinh cùng làm các loại rối.

Từ nguồn nguyên liệu ủng hộ phong phú đó tôi đã lựa chọn các loại vải có kích thước, màu sắc phù hợp để phục vụ cho việc sáng tạo các loại rối.

Để những hình ảnh, nhân vật rối trong từng câu chuyện là những hình ảnh động, ngộ nghĩnh tôi cắt rời các bộ phận như cánh tay, đầu của nhân vật sau đó buộc thêm dây hoặc dán bằng dậu gai để trẻ có thể kéo, lắc lư làm cho nhân vật cử động theo nội dung câu chuyện vì vậy trẻ rất hứng thú, dễ tháo lắp, tôi lựa chọn màu sắc phù hợp với hình ảnh mình muốn làm. Tùy vào nội dung câu chuyện, cô thay mặt các nhân vật cho phù hợp, trang trí thêm họa tiết xung quanh có thể tạo ra rất nhiều các nhân vật khác nhau dùng trong các giờ kể chuyện sáng tạo, trong hoạt động vui chơi trẻ rất hứng thú.

Tôi đã làm được một số loại rối như:

+ Rối tay (*Phụ lục 1*): Được làm chủ yếu từ vải dạ, vải vụn với thiết kế đơn giản, có thể tháo nắp rời, phù hợp với các chủ đề, nội dung truyền tải đến trẻ lại vô cùng ý nghĩa, chính vì vậy mà rối tay được trẻ ở độ tuổi mầm non rất thích thú.

+ Rối dệt (*Phụ lục 2*): Được làm từ các loại giấy màu, bìa cứng, cử động được các bộ phận của rối sinh động hơn rất nhiều so với những chú rối bất động khác.

+ Rối sáng tạo (*Phụ lục 3*): Được làm từ những nguyên vật liệu rất dễ tìm như vỏ hộp nhựa, quả bóng, vải dạ, bông... và được gắn các bộ phận như mắt mũi miệng... rất đáng yêu

Tôi đã làm được những con rối bằng các nguyên vật liệu phong phú và đa dạng. Đây là việc làm rất cần thiết, giúp các cô và trẻ khéo léo hơn, phát huy được tính sáng tạo, nhằm gây hứng thú, phát huy tính tích cực, tính tò mò chủ động của trẻ khi tham gia các hoạt động trong góc văn học, có như vậy trẻ tích cực hưởng ứng mang lại hiệu quả cao. Xong để trẻ biết cách sử dụng rối như thế nào thì tôi phải hướng dẫn, gợi mở cho trẻ. Từ đó tôi đã đưa ra giải pháp 2

6.2. Giải pháp 2: Thay đổi các hình thức hướng dẫn trẻ khi sử dụng các loại rối tại góc văn học

Bên cạnh một môi trường hoạt động với đầy đủ các đồ dùng đa dạng phong phú thu hút được sự hứng thú của trẻ khi kể chuyện sáng tạo, tôi hướng dẫn trẻ cách sử dụng các loại rối với hình thức khác nhau. Cụ thể:

- **Khi Dạy trẻ sử dụng rối tay(Phụ lục 4,5):** Tôi và trẻ cùng đóng vai các nhân vật trong truyện, ai đóng nhân vật nào thì sử dụng rối của nhân vật đó, từ đó tôi dạy trẻ cách sử dụng rối từng con một, lấy rối đeo vào tay và cử động tay của mình kết hợp với lời nói, ngôn ngữ biểu cảm, cùng với cách diễn rối qua cử động của các con rối, kể đến đâu đưa nhân vật ra đến đó.

Tôi dạy trẻ kể theo từng nhóm kết hợp lồng ghép các trò chơi để củng cố và khắc sâu kiến thức. Trẻ chọn những nhân vật rối mà mình thích tạo thành một câu chuyện theo ý tưởng của trẻ.

+ Rối que: Rối que là hình thức khác của rối tay. Khi vào góc văn học, tôi và trẻ cùng trò chuyện, nêu ý tưởng về các nhân vật mà trẻ chọn.. Khi trẻ dùng rối que chỉ việc cầm con rối ngay ở cái que mà điều khiển sao cho nó hoạt động một cách linh hoạt giúp nhân vật mà trẻ chọn có thể di chuyển dễ dàng hơn. Trẻ có thể dùng rối để kể chuyện hoặc có thể để giới thiệu câu chuyện một cách sáng tạo và hiệu quả.

+ Rối ngón tay: Với những con rối ngón tay thì trẻ chỉ dùng duy nhất ngón tay để làm cho con rối hoạt động. Rối ngón tay giúp cho trẻ phát triển tốt các vận động tinh một cách khéo léo, làm quen được với tính cách của các nhân vật, đồng thời kích thích khám phá về các nhân vật khiến trẻ say mê với câu

chuyện hơn nữa. Giúp trẻ có kỹ năng sử dụng đôi bàn tay, cổ tay, ngón tay để kể chuyện linh hoạt hơn.

- **Khi Dạy trẻ sử dụng rối dệt(Phụ lục 6):** Tôi hướng dẫn trẻ chọn những nhân vật mà trẻ thích, thay vì dùng tay để cử động rối, trẻ sẽ gắn các nhân vật rối lên những quyển truyện tranh sáng tạo, kể xong cảnh này trẻ tiếp tục gắn rối sang cảnh khác để kể. Như vậy sẽ khiến câu chuyện của trẻ hấp dẫn hơn, thu hút trẻ say sưa tạo ra muôn vàn những câu chuyện hay, kích thích tư duy của trẻ phát triển theo hướng tích cực.

- **Khi Dạy trẻ sử dụng rối sáng tạo(Phụ lục 7,8):** Với những con rối sáng tạo này trẻ có thể ôm, cầm, hoặc đội lên đầu, đưa nhân vật rối ra dùng tay rung hoặc lắc lư đầu làm rối cử động được. Ở hình thức này trẻ lớp tôi rất thích vì nó khá là lạ và độc đáo, thu hút được trẻ mỗi khi tham gia kể chuyện.

Sau hoạt động kể chuyện sáng tạo bằng rối trong góc văn học, tôi nhận thấy vốn từ trong việc phát triển ngôn ngữ của trẻ được nâng lên rõ rệt. Trẻ biết thể hiện từ giọng điệu đến cảm xúc và tự tin hơn khi giao tiếp với cô và các bạn trong các hoạt động chơi.

Nội dung đã cải tiến, sáng tạo ở các giải pháp mới.

*** Tính mới:**

- Việc sáng tạo làm các loại rối cho trẻ trong góc văn học là một việc làm hết sức quan trọng. Nhằm gây hứng thú, phát huy tính tích cực, chủ động của trẻ khi tham gia các hoạt động trong góc văn học vì trẻ mầm non rất thích sử dụng các loại rối khi kể chuyện, đọc thơ, qua đó giúp trẻ biết sử dụng đồ dùng, đồ chơi và các kỹ năng đọc, kể chuyện diễn cảm, kỹ năng giao tiếp với mọi người, góp phần phát triển ngôn ngữ và phát triển toàn diện cho trẻ.

*** Tính sáng tạo:**

- Giáo viên sử dụng các loại vải vụn, vải dạ, len, bông, quả bóng, hộp nhựa, que đũa... để làm các loại rối đa dạng nhằm kích thích sự hứng thú, phát huy tính tích cực, chủ động của trẻ trong góc văn học đồng thời giảm tải được sự ô nhiễm môi trường về rác

- Khi vào góc chơi trẻ được thỏa sức khám phá, trải nghiệm, thực hành biến những con rối đa dạng về chủng loại, cách sử dụng dễ, không cồng kềnh, thành những nhân vật trong, từng câu chuyện để trẻ kể một cách sáng tạo mang lại cho trẻ cảm giác gần gũi với thực tế và yêu thích góc văn học, sẽ khơi gợi sự ham thích qua đó phát triển ngôn ngữ, tư duy và khả năng sáng tạo kỹ năng hoạt động theo nhóm cho trẻ.

- Trẻ hào hứng, tích cực chủ động khi được tham gia kể chuyện sáng tạo với những con rối ngộ nghĩnh đáng yêu bằng các nguyên vật liệu do cô và trẻ cùng tạo ra vì trẻ mầm non rất thích những đồ dùng mới lạ, hấp dẫn trẻ

Giúp cho giáo viên và trẻ linh hoạt, sáng tạo, tính tự giác, cần cù, chịu khó học hỏi, để làm đồ dùng, đồ chơi, tạo môi trường hoạt động phong phú trong góc văn học theo quan điểm giáo dục “lấy trẻ làm trung tâm”.

7. Chứng minh khả năng áp dụng của sáng kiến.

“Sáng tạo đa dạng các loại rối ở góc văn học nhằm gây hứng thú giúp phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi tại Trường Mầm Non Thị trấn Cát Hải” được áp dụng từ tháng 10 năm 2021 đến nay, đã mang lại được những hiệu quả tích cực, giúp trẻ hứng thú khi tham gia hoạt động ở góc văn học một cách có hiệu quả cao. Giúp trẻ phát triển tư duy, óc tưởng tượng sáng tạo, biết yêu quý cái đẹp, hướng tới cái đẹp, trẻ phát âm rõ ràng mạch lạc, vốn từ phong phú. Giải pháp này được áp dụng trong năm học 2021-2022 và những năm học tiếp theo cho tất cả các trường mầm non trong toàn huyện.

8. Những thông tin cần được bảo mật: Không

9. Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tác giả.

- Các giải pháp nêu trên bản thân tôi đánh giá nó là những giải pháp quan trọng, cần thiết, dễ áp dụng giúp gây hứng thú từ đó phát triển ngôn ngữ cho trẻ

- Biện pháp không những phù hợp với việc phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi mà nó còn mở rộng vốn từ cho trẻ khuyến khích trẻ sử dụng vốn từ trẻ học được trong các hoạt động khác nhau.

- Trẻ biết thể hiện ngôn ngữ phù hợp với nhân vật và hoàn cảnh của câu chuyện, biết kể chuyện sáng tạo thông qua hình ảnh và nhân vật. Có tinh thần đoàn kết, hợp tác cùng nhau trong khi thực hiện thể hiện vai nhân vật trong các câu chuyện.

- Nâng cao khả năng chuyên môn cho giáo viên trong việc thiết kế sáng tạo các đồ dùng, đồ chơi. Tích cực tìm tòi các hình thức phương pháp linh hoạt, đổi mới để hướng dẫn trẻ hoạt động tại góc văn học

10. Đánh giá lợi ích thu được qua các giải pháp mới đã thực hiện.

10.1. Hiệu quả kinh tế

- Sáng tạo trong cách dạy trẻ kể chuyện bằng các loại rối ở góc văn học được tôi đưa ra khá dễ dàng và thực hiện phù hợp với khả năng của trẻ, điều kiện thực tế của lớp.

- Không cần có sự đầu tư lớn về kinh phí, không tốn kém, không mất nhiều thời gian thiết kế, dễ thực hiện.

10.2. Hiệu quả, lợi ích về mặt xã hội

- Đối với giáo viên:

+ Nâng cao được chất lượng làm đồ dùng đồ chơi tại góc văn học, giúp trẻ tích cực tham gia vào góc chơi thực hiện tốt chuyên đề “xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm”.

+ Suu tầm được nhiều loại rỗi, học thuộc nhiều truyện ngoài chương trình. Tạo được môi trường cho trẻ hoạt động tốt ở các góc, đặc biệt là góc văn học.

+ Phát huy khả năng sáng tạo của giáo viên trong cách dạy trẻ kể chuyện sáng tạo bằng các loại rỗi qua đó phát triển ngôn ngữ cho trẻ.

- Đối với trẻ: Hứng thú tham gia kể chuyện sáng tạo. Biết thể hiện ngôn ngữ phù hợp với nhân vật và hoàn cảnh của câu chuyện, biết kể chuyện sáng tạo thông qua hình ảnh và nhân vật.

- Đối với phụ huynh: Giúp phụ huynh hiểu được tầm quan trọng của đồ dùng, đồ chơi trong góc văn học nói riêng và các hoạt động vui chơi nói chung. Từ đó phụ huynh tích cực ủng hộ các nguyên vật liệu dễ kiếm tại địa phương như vải vụn, vải dạ, vỏ hộp nhựa, que đẽ lưỡi... để cô và trẻ làm những con rỗi sáng tạo cho trẻ sử dụng có hiệu quả cao, giảm tải việc ô nhiễm môi trường.

10.3 Giá trị hàm lợi khác

- Giải pháp giúp tận dụng các nguyên vật liệu dễ kiếm tại địa phương như vải vụn, vải dạ, vỏ hộp nhựa, que đẽ lưỡi... để làm những con rỗi sáng tạo cho trẻ sử dụng có hiệu quả cao, giảm tải việc ô nhiễm môi trường.

Trên đây là một số giải pháp Sáng tạo đa dạng các loại rỗi ở góc văn học nhằm gây hứng thú giúp phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi và đã được áp dụng có hiệu quả tại nhà trường góp phần nâng cao chất lượng công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Cát Hải, ngày 17 tháng 01 năm 2022

Người nộp đơn

Bùi Thanh Hương

**CÁC PHỤ LỤC MINH CHỨNG SÁNG KIẾN
MỘT SỐ HÌNH ẢNH MINH HỌA**

Phụ lục 1: Một số loại rối tay tôi đã làm được trong góc văn học

Phụ lục 2: Một số loại rối dẹt tôi đã làm được trong góc văn học

Phụ lục 3: Một số loại rối sáng tạo tôi làm được trong góc văn học

Phụ lục 4: Giáo viên hướng dẫn trẻ sử dụng rối tay khi kể chuyện

Phụ lục 5: Cô và trẻ sử dụng rối que để kể chuyện

Phụ lục 6: Giáo viên hướng dẫn trẻ kể truyện bằng rối dẹt

Phụ lục 7: Giáo viên hướng dẫn trẻ sử dụng rối sáng tạo để kể chuyện

Phụ lục 8: Trẻ sử dụng rối sáng tạo để kể chuyện